

11.04.2022

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2021/1017
Toplantı Tarihi/Sayısı : 1.3.2022/170
Karar Numarası : 2022/139
Başvuran : 1)H. K.
2)K. K.
Başvuran Vekili : Av. K. İ. K.
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Rize Muradiye Belediye Başkanlığı
Muhatap Adres : Muradiye Beldesi/Rize

I. BAŞVURU KONUSU

1. Başvuranların siyasi görüşleri nedeniyle belediye hizmetlerinin kendilerine sunulmadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuruda sıralanan iddialar:

a. Başvuranların kardeş oldukları, yaşadıkları evin Muradiye Beldesinde ... sokak isimli çıkmaz sokağın sonunda bulunduğu, 1000 metre uzunluğundaki bu sokağın 500. metresinde komşularına ait ev olduğu, sokakta toplam 2 hane bulunduğu,

b. Başvuru tarihinden önceki aylarda Belde Belediyesi tarafından beldede bulunan hanelerin istisnasız tamamının yollarının asfaltlanarak bir kısmının beton ile kaplandığı, bu kapsamda insan yaşamının olmadığı yalnızca çay tarımı ve odunculuk faaliyetleri için kullanılan yolların dahi asfaltlandığı ancak ... sokaktaki asfaltlama ve betonlama çalışmasının 500. metreye kadar yapılarak sonrası için çalışmanın devam ettirilmediği, sokaktaki komşularının evine kadar yapılan yol çalışmasının kendi evlerine giden kısımdan itibaren asfaltlanmayarak betonlanmadığı,

c. Başvuranların evinin yanındaki çöp tenekelerinin kaldırıldığı,

d. Başvuranların bu nedenlerle yağmurlu havalarda evlerine ulaşmakta sorun yaşadıkları, farklı yolları kullanmak zorunda kaldıkları, başvuran H. K.'nin kullanamadığı için araçlarından birini satmak zorunda kaldığı, diğer aracı ise yolun bozuk, çamurlu ve çukur olmasından dolayı bakım masrafı çıkardığı, yolun asfaltlanmaması nedeniyle bölge iklimi de dikkate alındığında aşırı yağışlarda yolun kullanılamaz duruma geldiği, kayma tehlikesi yaşadıkları,

e. Başvuranların çay üreticisi oldukları, sahibi oldukları çay tarlalarının büyük bir kısmının ... sokak üzerinde bulunduğu, bu sokağın diğer çay üreticileri tarafından da çay sevkiyatında kullanıldığı, idarenin tutumu nedeniyle pek çok kişinin kamu hizmetinden mahrum kaldığı,

f. Beldedeki tüm hane yollarının asfaltla kaplanmış olmasına rağmen başvuranların yaşadığı sokağın yalnızca komşularının hanesinin bulunduğu noktaya kadar asfaltlanmış olmasının idarenin hizmetini eşit olarak dağıtmadığını, ayrımcılık gözettiğini akla getirdiği,

g. Yaşanan ayrıştırmacı durumun başvuran H. K.'nin belediye seçimlerinde mevcut belediyenin rakibi olan parti adına seçim çalışması yürütmesi ve siyasi düşüncelerinin mevcut belediye yönetiminden farklı olmasından kaynaklandığı,

h. Konuya ilişkin Belde Belediyesi'nden birçok kez sözlü olarak talepte bulunulduğu, ancak bir sonuç alınmadığı, en son 08/09/2021 tarihinde sorunun çözülmesi için yazılı olarak gönderilen taleplerin

reddedildiği şeklindedir.

3. 6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin 2'nci fıkrasında belirtilen "*Kurum, ihlal iddiasına muhatap olan taraftan yazılı görüşünü sunmasını ister. Yazılı görüş, istemin tebliğinden itibaren on beş gün içinde Kuruma ulaştırılır. Yazılı görüş, başvuran kişiye tebliğ edilerek, görüşünü tebliğden itibaren en geç on beş gün içinde Kuruma sunması istenir.*" hükmü uyarınca ihlal iddiasına muhatap taraf olan Muradiye Belediye Başkanlığı'ndan başvuranın iddialarıyla ilgili olarak yazılı görüş talep edilmiştir.

4. Muhatap Muradiye Belediye Başkanlığı yazılı görüşünü 04.11.2021 tarihli ve ... sayılı yazı ile Kurumumuza iletmiştir. Alınan görüşte; bahse konu yolun yol betonlama programında olduğu, sırası ve zamanı gelince betonlama faaliyetinin yapılacağı, belde sınırları içerisindeki 120 km yolun %40'ının stabilize olduğu, başvuranın 500 metre için istediği belediye hizmetinin halkın tamamı tarafından istendiği, 15/07/2021 tarihinde yaşanan afet nedeniyle beldede 50 Milyon TL tutarında altyapı hasarının oluştuğu, şikayet konusu yolda hiçbir tahribatın tespit edilmediği, bu nedenle bahse konu yolun acil ve öncelikli yapılması gereken yol programında olmadığı, altyapı hasarı giderildikten sonra yol betonlama programı çerçevesinde sırası gelince mevcut yolun da betonlanacağı ifade edilmiştir.

5. Başvuranlar vekili, yazılı görüşe karşı görüşünü 03.12.2021 tarihli dilekçe ile Kurumumuza iletmiştir. Alınan görüşte; Kurumumuza başvuru yapmadan önce Muradiye Belediyesi'ne yaptıkları başvuruya Belediyenin "*eskiyen beton yollar üzerine asfalt döküldüğü, başvuruya konu yolun ise toprak olduğu gerekçesiyle asfaltlanmadığı*" şeklinde cevap verdiği, bu durumun ayrımcılığın göstergesi olduğu, beldede yaşayan bir kısım vatandaşın yollarının geçmişte betonlandığı, günümüzde ise yenilendiği, müvekkillerinin evlerine giderken çizme giymek zorunda kaldıkları, idarenin soyut olarak değil kendilerinden talep edilmesine rağmen yolları asfaltlanmayan kişilerin isim ve adreslerini bildirmesi gerektiği, 15.07.2021 tarihinde yaşanan sel olayından müvekkillerinin kullandığı ... sokağın da ciddi hasar gördüğü, ekte gönderdiği resimlerin bu durumun kanıtı olduğu, idarenin hasar tespit çalışması yapmaya gerek duymadığı, ekte sunduğu fotoğraflar incelendiğinde müvekkillerinin evlerine ulaşabilmek için toprak yolu taşıdıkları hurda kiremitle kaplamak zorunda kaldıklarının görüleceği, yolun alt kısmının kopmuş olması nedeniyle ağır tonajlı kamyonların yolu kullanmadığı, bahse konu yolun yarısına kadar yapılan asfaltlama çalışmasının afet olayının yaşandığı 15.07.2021 tarihinden sonra değil 2019 yılında gerçekleştiği, idarenin Kuruma yanlış bilgi verdiği, Muradiye beldesinin ilk kez 15.07.2021 tarihinde sel felaketi yaşamadığını, sel olayının beldede sıradan bir konu olduğu, 2017 Ağustos, 2018 Ekim, 2019 Şubat aylarında da sel afetinin yaşandığı, daha önceki afetlerde de söz konusu yolun hasar gördüğü, belediyenin her afet yaşandığında merkezi hükümetten yardım aldığı, 15.07.2021 tarihinde yaşanan sel olayında beldede 1 evin yıkıldığı, evin altında kalan 3 vatandaşın hayatını kaybettiği, devlet yetkilileri tarafından beldedeki zararın karşılanacağını ifade edildiği, zarar gören evlerin idare tarafından kamulaştırıldığı, yollarının asfaltlanma taleplerinin yıllardır süre gelen bir durum olduğu, afet yaşanan bölgelerde birtakım zorlukların olacağı ancak sunulan hizmetlerde vatandaşlar arasında bir ayırım yapılmaması gerektiği, karşılaşılan zorluklar varsa neden afetten sonra diğer belde sakinlerinin yollarının asfaltlandığı, beldede afet riski taşımayan yolların da asfaltlandığı, dilekçe ekinde gönderdiği fotoğrafların bu durumun kanıtı olduğu, beldedeki yolların %40'ının toprak yol olduğu bilgisinin doğru olmadığı, mevcut belediyenin göreve gelmesiyle bu oranın %10'a düştüğü, ekte sunduğu basın demeçlerinin de bu durumun kanıtı olduğu, müvekkillerinin oturduğu ... sokakta geçmişte çöp tenekesi bulunduğu, ancak sonradan belediye tarafından çöp tenekesinin önce komşularının evinin önüne çekildiği, akabinde de tamamen sokaktan kaldırıldığı, bu nedenle belediyeden çöp hizmeti alamadıkları, yine beldede ... bölgesinde müvekkili H. K.'ye ait çay tarlasına kadar olan kısma belediye tarafından 1 metre yüksekliğinde istinat duvarı yapıldığı, tam müvekkilinin tarlasının başladığı noktada istinat duvarının belediye tarafından sonlandırıldığı, ekte gönderdiği fotoğrafların bu durumun kanıtı olduğu belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. Anayasa'nın başlangıç bölümünün 6'ncı paragrafında: *“Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu”* yazmaktadır.

7. Anayasa'nın *“Kanun önünde eşitlik”* başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir;

“Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.”

(...)

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.”

8. Anayasa'nın *“İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği”* başlıklı 123'üncü maddesi şu şekildedir; *“İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzelkişiliği, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulur.”*

9. Anayasa'nın *“Mahalli idareler”* başlıklı 127'nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şu şekildedir; *“(1) Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir. (2) Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.”*

10. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun *“Belediyenin Görev ve Sorumlulukları”* başlıklı 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi şu şekildedir; *“Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır.”*

11. Mezkûr Kanun'un 14'üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarına göre; *“(3) Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir. (4) Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur.”*

12. Mezkûr Kanun'un *“Belediyenin Yetkileri ve İmtiyazları”* başlıklı 15'inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d), (e), (g) bendine göre; *“Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır: a) Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak,*

d) Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak,

e) Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek; kaynak sularını işletmek veya işlettirmek.

g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.”

13. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun “Tanımlar” başlıklı 2’nci maddesinin (d) bendine göre: “Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi” ifade eder.

14. Mezkûr Kanun’un “Eşitlik ilkesi ve Ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesi ise şöyledir; “Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. Bu kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

Ayrımcılık yasağının ihlali halinde, konuya ilişkin yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

15. Mezkûr Kanun’un “Ayrımcılık türleri” başlıklı 4’üncü maddesinin birinci fıkrasında, ayrımcılık türleri; “a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık” olarak sıralanmıştır.

16. Mezkûr Kanun’un “Ayrımcılık yasağının kapsamı” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; “Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar.” hükmü yer almaktadır.

17. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Kurum’un, “ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” le görevli olduğu düzenlenmiştir.

18. Mezkûr Kanun’un “Kurulun görev ve yetkileri” başlıklı 11’inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi şöyledir: “Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurular ile insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin resen yapılan incelemeleri karara bağlamak, bu başvuru ve incelemelere ilişkin gerekli hâllerde uzlaşma sürecini sonuçlandırmak, ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin bu Kanunda öngörülen idari yaptırımlara karar vermek.”

19. 6701 sayılı Kanun’un “İspat yükü” başlıklı 21’inci maddesi şöyledir: “Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

20. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinin birinci fıkrasında “Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.” hükmü bulunmaktadır. Bu çerçevede, ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan başvuranlar vekili Av. K. İ. K. tarafından yapılan başvuruya ilişkin ön inceleme neticesinde konunun, Kurumumuzca esas incelemesi yapılabilecek bir başvuru olarak

değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır.

21. Siyasi görüş nedeniyle ayrımcılık; herhangi bir meşru gerekçe söz konusu olmaksızın, bir kişiye, yalnızca siyasi görüşleri nedeniyle haklar ve özgürlükler bağlamında diğer kişilerden farklı ve eşit olmayan bir muamele yapılmasıdır. Bu ayrımcılık temelini de kapsayıp yukarıda zikredilen birçok ulusal düzenlemeye konu olan ayrımcılık yasağının tanımı anayasamızda bulunmasa da Anayasa Mahkemesi tarafından tanımı şu şekilde yapılmıştır; *“Anayasa’nın 10’uncu maddesinde yer verilen eşitlik ilkesi hukuksal durumları aynı olanlar için söz konusudur. Bu ilke ile eylemler değil, hukuksal eşitlik öngörülmüştür. Eşitlik ilkesinin amacı, aynı durumda bulunan kişilerin yasalar karşısında aynı işleme bağlı tutulmalarını sağlamak, ayırım yapılmasını ve ayrıcalık tanınmasını önlemektir. Bu ilkeyle, aynı durumda bulunan kimi kişi ve topluluklara ayrı kurallar uygulanarak yasa karşısında eşitliğin ihlali yasaklanmıştır. Yasa önünde eşitlik, herkesin her yönden aynı kurallara bağlı tutulacağı anlamına gelmez. Durumlarındaki özellikler, kimi kişiler ya da topluluklar için değişik kuralları ve uygulamaları gerektirebilir. Aynı hukuksal durumlar aynı, ayrı hukuksal durumlar farklı kurallara bağlı tutulursa Anayasa’da öngörülen eşitlik ilkesi zedelenmez.”*

22. Ayrımcılık yasağı uluslararası insan hakları hukukunun temelinde yer almakta ve pek çok uluslararası insan hakları sözleşmesinde de özel olarak düzenlenmektedir. BM Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesinin 2’nci maddesine göre *“Herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayırım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan yasalar her türlü ayırımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka fikir ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi her bağlamda ayrımcılığa eşit ve etkili korumayı temin edecektir.”* Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 14’üncü maddesine göre ise; *“Bu Sözleşme’de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır.”* İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi’nin 2’nci maddesi ise şöyledir: *“Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.”* Beyanname’nin 21’inci maddesinin ikinci fıkrasında ise *“Herkesin ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır.”* hükmü yer almaktadır.

23. İdare hukukunun en temel kavramlarından biri olan kamu hizmeti, idarenin başlıca kurucu unsurudur. Kabul görmüş genel bir tanımı olmamakla birlikte teknik ve dar anlamda kamu hizmeti, *“devlet veya diğer kamu tüzel kişileri tarafından veya bunların gözetim ve denetimleri altında genel ve kolektif ihtiyaçları karşılamak ve tatmin etmek, kamu yararını sağlamak için icra edilen ve umuma arz edilmiş bulunan devamlı ve muntazam faaliyetler”* olarak ifade edilmektedir (ONAR, İdare Hukukunun Umumi Esasları, C. 1, s. 119.). Anayasa Mahkemesi de benzer şekilde kamu hizmetini *“devlet ya da diğer kamu tüzel kişileri tarafından ya da bunların gözetim ve denetimleri altında, genel ve ortak gereksinimleri karşılamak, kamu yararı ya da çıkarını sağlamak için topluma sunulan sürekli ve düzenli etkinliklerdir. İdare sürekli ve düzenli olmaları gereken bu etkinlikleri gerçekleştirirken tarafsız davranmalı; hizmetin çağın gereklerine uygulanabilir bir şekilde ve mümkün olduğu ölçüde bedelsiz olarak yürütülmesini sağlamalıdır.”* şeklinde tanımlamıştır. (AYM, 1994/43 E, 1994/42-2 K, K.T. 09.12.1994, R.G. 24.01.1995/22181, Ayrıca AYM, 2004/114 E, 2007/85 K, K.T. 22.11.2007, R.G. 24.12.2007/26736)

24. Kamu hizmetleri hayata geçirilirken birtakım temel ilkelere bağlı kalınması gerekir. Bu ilkeler tüm kamu hizmetleri için asgari müşterek ilkeler olmanın yanı sıra kamu hizmetinin özüne sıkı sıkıya bağlıdır. Kamu hizmetine hâkim ilkeler; süreklilik ve düzenlilik, değişkenlik, tarafsızlık, eşitlik ve bedelsizlik olarak sıralanabilir. Eşitlik ilkesi, idarenin kamu hizmetini yürütürken nesnel davranmak

zorunda olmasını; bireylerin kamu hizmetinden yararlanma ve katılma yönünden eşit durumda olmasını ifade eder.

25. İdare hukukunda toplum içinde yaşayan bireyler ve topluluklar ile kamu yönetiminde yer alan kuruluş ve görevliler arasındaki ilişki hiçbir zaman “idare edenler” ve “idare edilenler” şeklinde değil de, üstlendikleri görevi yerine getiren ve bunun gerektirdiği yetkileri kullananlar ile idarenin giriştiği etkinlikler ve sunduğu hizmetlerden “yararlananlar” olarak anlaşılmalıdır. Bu yararlanma olgusunun da tam bir eşitlik içinde gerçekleştirilmesi zorunlu olduğundan, hem hizmetin o ortak ve genel ihtiyacı duyan herkese eşit biçimde sunulması, hem de hizmetten herkesin eşit biçimde yararlandırılması gerekir. (ÖZAY, Günışığında Yönetim, s. 247.)

26. Anayasa Mahkemesi’ne göre “*kamu hizmetinde eşit davranış eşit yararlanma temel ilkedir.*” (AYM, 1987/3 E, 1987/13 K, K.T. 22.05.1987, R.G. 18.09.1987/19578). Danıştay’a göre “*İdare hukuku alanında eşitlik ilkesi kamu hizmeti kavramı ile birlikte aktarılmaktadır. Buna göre eşitlik kamu hizmetinin genel ilkelerinden biridir. Bu çerçevede idare, kamu hizmetini dilediğine sunmakta özgür olmadığı gibi, eşit durumda bulunanlara eşit, farklı konumda bulunanlara da farklı biçimde sunmak zorundadır. Ayrıca kamu hizmetinin tarafsızlığı ilkesi, "ayrımcılık yapmama" yükümlülüğünü de içinde barındırmaktadır.*” (D.10.D. 1996/993 E, 1999/3627 K, K.T. 23.06.1999, DD, Y. 2000, S. 102, s. 679.)

27. Somut olayda başvuranlar vekili, belediye seçimlerinde mevcut belediyenin rakibi olan parti adına seçim çalışması yürütmesi ve siyasi düşüncelerinin mevcut belediye yönetiminden farklı olması nedeniyle müvekkillerinin ikametinin bulunduğu ... mahallesi ... sokaktaki yollarının asfaltlanmadığını, sokaktaki çöp konteynırlarının kaldırıldığını iddia ederek, müvekkili H. K.’ye ait siyasi parti üyelik sorgulama sonucunu başvurusuna eklemiştir. Kurumumuz tarafından yapılan araştırmada; Yüksek Seçim Kurulu verilerine göre 31 Mart 2019 tarihli Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde Muradiye Beldesinde seçimi kazanan siyasi parti ile başvuran H. K.’nin mensup olduğu siyasi parti farklılık arz etmektedir. Bu kapsamda ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmekle görevlendirilen Kurumumuzca, somut başvurunun 6701 sayılı Kanununun 3/2 maddesi kapsamında yukarıda ayrıntılarına yer verilen siyasi görüş temelinde değerlendirilebileceği kanaatine varılmıştır.

28. Başvuruya konu olan belediye sınırları içerisindeki yolların asfaltlanması, temizlik ve çöp toplama hizmetleri yukarıda zikredilen Belediye Kanununun ilgili maddeleri uyarınca mahalli Belediyenin uhdesinde olan kamu hizmetleridir. Zira belediyeler belde halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir. Yine belediyeler mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; imar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı, çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık hizmetlerini yapmakta ve yaptırmaktadır.

29. Başvuruya konu yapılan taleplerin kamu hizmeti olduğunda da şüphe yoktur. Zira talep konusu faaliyetler Belediye gibi kamu tüzel kişisi tarafından genel ve kolektif ihtiyaçları karşılamak, kamu yararını sağlamak için icra edilen ve umuma arz edilmiş bulunan devamlı ve muntazam faaliyetlerdir.

30. Başvuran vekili Kurumumuza sunduğu dilekçesinde ileri sürdüğü iddialarına kanıt olarak birtakım belgeler sunmuştur. Bu belgeler; ... sokak krokisi, araç satış belgesi, başvuran H. K.’ye ait siyasi parti üyelik belgesi, Muradiye Belediyesine yaptıkları müracaat üzerine Belediyenin kendilerine gönderdiği cevap yazısı, beldede yapılan asfaltlama çalışmalarına ilişkin genel yol fotoğrafları ile tek haneye çıkan yollara ait asfaltlama fotoğrafları, yalnızca çay tarımı ve odunculuk faaliyetleri için kullanıldığı iddia edilen asfaltlanmış yollara ilişkin fotoğraflar ile son olarak ... sokaktaki asfaltlanmış yola ilişkin renkli fotoğraf örneklerinden ibarettir.

31. Gönderilen fotoğraflar incelendiğinde; ek-2 olarak isimlendirilen fotoğrafta ... mahallesi ... sokaktaki asfaltlama ve betonlama çalışmasının başvuranların komşuları olduğu belirtilen şahsın evinin

bulunduğu kısmı geçerek komşularının aracını park ettiği yol kenarına kadar devam ettiği, yolun kalan kısmının ise asfaltlanmayıp toprak olarak bırakıldığı, ek-1 olarak isimlendirilen fotoğraflarda ise 15/07/2021 tarihinde gerçekleşen sel felaketi nedeniyle ... sokakta olduğu ifade edilen başvuruların evine gidiş istikametine göre yolun sol tarafında yer yer toprak kaymalarının gözüktüğü, ek-3, ek-4, ek-5 ve ek-6 olarak isimlendirilen fotoğraflarda da belde de yapılan asfaltlama çalışmalarına ilişkin genel yol görüntüleri, tek haneye çıkan asfaltlanmış ve betonlanmış yollar, yalnızca çay tarımı ve odunculuk faaliyetleri kapsamında kullanılan asfaltlanmış ve betonlanmış yollar, sel felaketinin yaşandığı 15/07/2021 tarihinden sonra asfaltlandığı belirtilen yollar olduğu görülmüştür.

32. Muhatap Muradiye Belediyesinden 18/10/2021 tarihinde ... Kurum sayılı ve 12/11/2021 tarihinde ise ... Kurum sayılı yazılarla ... Sokakta dâhil olmak üzere beldedeki asfaltlama çalışmalarının krokili örnekleri istenerek asfaltlama çalışmalarının hangi unsurlar dikkate alınarak planlandığı ve uygulandığı sorulmuş ancak konuya ilişkin Belediye tarafından herhangi bir cevap verilmemiştir.

33. Mevcut belgeler ışığında Muradiye Beldesinde normal olarak asfaltlanan yollar dışında yalnızca tek haneye çıkan yollar ile yine yalnızca çay tarımı ve odunculuk faaliyetleri kapsamında kullanılan yolların dahi asfaltlanması, sel felaketinin yaşandığı 15/07/2021 tarihinden sonra dahi asfaltlanan yolların bulunması hususları dikkate alındığında, yaklaşık 1000 metre uzunluğunda olup sadece başvurular ile komşularının ikamet ettiği, başvuruya konu yolun bulunduğu bölgenin mevsimsel özellikleri ile fiziki şartları göz önüne alındığında daha önceki afetlerden zarar görmesi veya en azından zarar görme riski bulunan ... sokaktaki asfaltlama ve betonlama çalışmasının, sadece komşularının ikametine ve aracını park ettiği yol kenarına kadar devam ettirilmesi hayatın olağan akışına uygun olarak değerlendirilemez. İdare kamu hizmetini dilediğine sunmakta özgür olmadığı gibi, eşit durumda bulunanlara eşit, farklı durumda bulunanlara da farklı biçimde sunmak durumundadır. Diğer bir ifade ile kamu hizmetlerinden kimlerin hangi koşullarda yararlanacağı önceden objektif düzenlemelerle belirlenir ve bu kapsama giren herkesin aynı koşullarda bu hizmetlerden faydalanması sağlanır.

34. Bu kapsamda yukarıda ilgili mevzuat kısmında zikredilen 6701 sayılı Kanun'un "İspat yükü" kenar başlıklı 21. maddesine göre başvuran vekilinin, iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emareleri ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyduğu kanaati hâsıl olmuştur. Muhatap Muradiye Belediyesinin neden başvuruların farklı durumda bulunarak farklı muameleye tabi tutulduğunu, ayrımcılık yaşadığını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.

35. Muhatap Belediye, başvuruya ilişkin gönderdiği 04/11/2021 tarihli yazılı görüşünde; başvuranın 500 metre için talep ettiği belediye hizmetinin belde halkının tamamı tarafından istendiğini, belde sınırları içerisinde 120 km yol ağı olduğunu, bunların %40'ının stabilize olduğunu, bahse konu yolun betonlama programında olup sırası ve zamanı gelince asfaltlanacağını, 15/07/2021 tarihinde beldede yaşanan afet nedeniyle yaklaşık 50 Milyon altyapı hasarı olduğunu, şikayet konusu yolda hiçbir tahribatın tespit edilmediğini, bu yolun acil ve öncelikli yapılması gereken yol programında olmadığını, sırası gelince betonlanacağını ifade etmiştir.

36. Öncelikle muhatap idarenin ... Sokakta dâhil olmak üzere beldedeki asfaltlama çalışmalarının krokili örneklerinin gönderilmesi talebimiz ile asfaltlama çalışmalarının hangi unsurlar dikkate alınarak planlandığı ve uygulandığı sorumuza cevap vermemesi 6701 sayılı kanun anlamında yapılan işlemin hukukiliğini ele alacak bir verinin elde edilememesine ve yukarıda zikredilen Belediye Kanununun 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının somut olayda uygulanabilirliğinin değerlendirilememesine yol açmıştır. Muhatap başvuru konusu olan 500 metrelik yol için asfaltlama talebinin belde halkının tamamı tarafından istendiğini belirtmiş ancak bu kişilerin kim oldukları, hangi yol için böyle bir talepte buldukları, talep içeriklerinin ne olduğu konusunda somut veriler paylaşmamış, soyut ve genel ifadeler kullanmıştır. Muhatap idarenin başvuruya konu yolda hiçbir tahribatın tespit edilmediğini belirtmesine rağmen ekli fotoğraflardan 15/07/2021 tarihinde gerçekleşen sel felaketi nedeniyle ... sokakta

oluştugu ifade edilen başvuruların evine gidiş istikametine göre yolun sol tarafında yer yer toprak kaymalarının olduğunun görülmesi yapılan işlemde muhatap aleyhine kuşku ve belirsizliklere neden olmuştur. Başvuran vekili tarafından başvuruya ek olarak gönderilen muhatap idarenin basına yansıyan asfaltlama çalışmalarında belirtilen rakamlar ile belediyenin sahip olduğu bütçe dikkate alındığında 500 metrelik yolun asfaltlanma maliyetinin belediye açısından ciddi yük getirmeyeceği değerlendirilmiştir. Ayrıca idare vermiş olduğu cevapta 15/07/2021 tarihli sel felaketinde meydana gelen zararlara ilişkin de herhangi bir zarar tespit tutanağı paylaşmadığı gibi konuya ilişkin başkaca resmi belge de sunmamıştır. Bu kapsamda muhatap belediye tarafından ... sokakta asfaltlama çalışması yapılmaması ve çöp konteynirlerinin sokaktan kaldırılması şeklindeki eylemlerde meşru bir gerekçe bulunmamaktadır.

37. Açıklanan nedenlerle Muhatap Muradiye Belediyesinin neden başvuruların farklı durumda bulduklarının kabul edilerek farklı muameleye tabi tutulduğunu ispat edemediği, siyasi görüşleri nedeniyle başvuruların ikamet ettikleri ... sokaktaki yollarının asfaltlanmayarak çöp konteynirlerinin kaldırıldığı, böylece başvuruların hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanması engellenerek AİHS'in 14. maddesi, Anayasa'nın 10. maddesi ve 6701 sayılı Kanun'un 3. maddesi kapsamında düzenlenen ayrımcılık yasağının siyasi görüş temelinde dayalı olarak ihlal edildiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvuru konusu olayda muhatap tarafından "siyasi görüş" temelinde AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILDIĞINA,

2. Muhatap hakkında 1.963 TL İDARİ PARA CEZASI UYGULANMASINA,

3. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

4. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

01.03.2022 tarihinde, Harun MERTOĞLU ve Saffet BALIN'ın karşı oyuyla, OY ÇOKLUĞUYLA, karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI
II. Başkan

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

İsmail AYZ
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi
(Raporlu)

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTI
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

e-onaylıdır

Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi

Ek:

1- Harun MERTOĞLU Karşı Oy

2- Saffet BALIN Karşı Oy

TÜRKİYE
İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

10.03.2022

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : H. K. - K. K.

Karar Numarası : 2022/139

Siyasi ve felsefi görüş temelli olarak kamu hizmetlerinden yararlanmada ayrımcılığa uğradıkları iddiasıyla yapılan başvuruda Kurul tarafından ihlal kararı verilmiştir.

Başvuran özetle; başvuru tarihinden önceki aylarda muhatap Belediye tarafından beldede bulunan hanelerin **istisnasız tamamının yollarının asfaltlanarak** bir kısmının beton ile kaplandığı, sokaklarının asfaltlama ve betonlama çalışmasının 500. metreye kadar yapılarak sonrası için çalışmanın devam ettirilmediği, sokaktaki komşularının evine kadar yapılan yol çalışmasının kendi evlerine giden kısımdan itibaren asfaltlanmayarak betonlanmadığını, tüm bunların sebebinin de başka bir siyasi parti mensubu olduğunu iddia etmiştir.

Muhatap Belediye ise; bahse konu yolun yol betonlama programında olduğu, sırası ve zamanı gelince betonlama faaliyetinin yapılacağı, belde sınırları içerisindeki 120 km yolun %40'ının stabilize olduğunu, başvuranın iddialarının asılsız olduğunu beyan etmiştir.

Dosya içerisinde bulunan Belediyenin başka bir yazısında ise; beldelerinin altı mahalleden oluştuğu 170 km yol ağının bulunduğunu, 25 km kısmını asfalt kaplama 75 km kısmının beton yol olduğu, 75 kilometrelik kısmının stabilize olduğu, sadece deforme olmuş beton yolların asfaltla kaplandığı ifade edilmiştir.

Belediye başkanının Ak Parti'den seçildiği, başvuranın da CHP üyesi olduğu konusunda bir ihtilaf bulunmamaktadır. Siyasi parti farklılığının 6701 sayılı Kanun kapsamında "siyasi ve felsefi görüş" temelinde ayrımcılık sayılıp sayılmayacağı siyasi partilere oy verme dinamikleri seçimden seçime değişiklik gösterebildiği dikkate alındığında her somut olay için farklı sonuçlara ulaştırabilecek tartışılması gereken bir konudur. Bu husus Kanun kapsamında yapılacak akademik bir çalışmanın konusu olmakla birlikte şimdilik kabulün aksine bir değerlendirme ihtiyacı duyulmamıştır.

Ancak dosya içerisinde bulunan bilgi ve belgelerden de anlaşılacağı üzere başvuran, kendisine farklı muamele yapıldığını, muhatap ise yapılmadığını beyan etmektedir. Burada yapılması gereken Kanuna uygun bir incelemedir.

İspat yükünün düzenlendiği Kanun'un 21. maddesi "Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir." şeklindedir. Bu maddeye göre ispat yükünün muhatapta olduğu söylenebilir.

Ancak muhatap da belde hudutları dahilinde 75 km ilk yolun stabilize olduğunu beyan etmekle başvuranın iddiasını açık bir şekilde reddetmiştir.

Tarafların beyanlarından yerinde bir inceleme talepleri de bulunmaktadır.

Mevcut delillerle taraf iddiaları ile sağlıklı ve adil bir şekilde sonuca ulaşmanın imkanı yoktur.

Bu durumda yapılması gereken husus yerinde incelemedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Yüksel Cad. No:23 06650 Bakanlıklar-ANKARA

Telefon No : 4227800

Fax No : 4227899

e-Posta :

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Tarafların bu yöndeki beyanları incelemede dikkate alınmadığı gibi başvuru dosyasının müzakereleri sırasında bir kısım Kurul üyesinin yerinde inceleme yapılması teklifi de Kurulca uygun görülmemiştir.

Bu sebeple incelemenin eksik yapıldığı, eksik inceleme sonucu hazırlanan inceleme raporuna dayanarak karar verildiğinden çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Yüksel Cad. No:23 06650 Bakanlıklar-ANKARA

Telefon No : 4227800

Fax No : 4227899

e-Posta :

İnternet Adresi : <http://www.tihk.gov.tr/>

Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

TÜRKİYE
İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

15.03.2022

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : H. K. - K. K.
Karar Numarası : 2022/139

H. K. ve K. K. isimli kardeşlerin 06.10.2021 tarihli başvurusunda iddia ettiği konulara ilişkin olarak Kurulumuzun 01.03.2022 tarih ve 2022/139 sayılı kararı ile ilgili olarak;

Başvuranlar dilekçelerinde özetle; yaşadıkları evin ... Beldesi sınırları içerisinde ... sokak isimli çıkmaz sokağın sonunda bulunduğunu, 1000 metre uzunluğundaki bu sokağın 500. metresinde komşularına ait ev olduğunu, sokakta toplam 2 hane bulunduğunu, başvuru tarihinden önceki aylarda Belediye tarafından beldede bulunan hanelerin istisnasız tamamının yollarının asfaltlandığını, bir kısmının ise beton ile kaplandığını, yalnızca çay tarımı ve odunculuk faaliyetleri için kullanılan yolların dahi asfaltlandığını, ancak ... Sokaktaki asfaltlama ve betonlama çalışmasının 500. metreye kadar yapılarak sonrası için çalışmanın devam ettirilmediğini, sokaktaki komşularının evine kadar yapılan yol çalışmasının kendi evlerine giden kısımdan itibaren asfaltlanmadığını, ayrıca başvuranların evinin yanındaki çöp tenekelerinin kaldırıldığını, şeklindeki ayrımcı muamelenin belediye seçimlerinde mevcut belediyenin rakibi olan parti adına seçim çalışması yürütmesi ve siyasi düşüncelerinden kaynaklandığını ifade etmiştir.

Başvurucuların iddiaları üzerine Muradiye Belediye Başkanlığınca Kurumuza gönderilen yazıda; Belde sınırları içerisinde 120 kilometre yol bulunduğunu söz konusu yolların %40 oranında satabilize yol olduğunu ayrıca 15/07/2021 tarihinde yaşanan afet nedeniyle beldelerinde 50 Milyon TL tutarında altyapı hasarının oluştuğu, şikayet konusu yolda hiçbir tahribatın tespit edilmediği, bu nedenle bahse konu yolun acil ve öncelikli yapılması gereken yol programında olmadığını, altyapı hasarı giderildikten sonra yol betonlama programı çerçevesinde sırası gelince mevcut yolun da betonlanacağı ifade edilmiştir.

6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları Eşitlik Kurumu Kanununun 17. Maddesinin (9) nolu fıkrasında “İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilemezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” Hükmü gereğince 24 Kasım 2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan **Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik** ile Kuruma yapılan başvurular ve inceleme usulleri, işleme konulmayacak başvurular ile gerekçeli kabul edilemezlik kararlarıyla ilgili düzenleme yapılmıştır. Mezkur yönetmeliğin “Ön İnceleme Yapılması” başlıklı 48. Maddesinde; (1) fıkrasında “Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda;” ibaresine yer verildikten sonra d) başlıklı alt bendinde “Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği,” hususuna bakılacağı açıkça ifade edilmiştir. Aynı yönetmeliğin “Ön inceleme üzerine verilecek kararlar” başlıklı 49. Maddesinin (1) numaralı bendinde; “Başvurunun, 48 inci maddede yer alan şartlardan herhangi birini taşımaması hâlinde incelenemezlik kararı verilir...” şeklinde düzenlenmiştir. Ön inceleme aşamasında mezkur yönetmelikle ön inceleme için aranan şartları taşıyıp taşımadığına bakılmaksızın doğrudan incelemeye alınmış olması usul açısından hatalıdır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Yüksel Cad. No:23 06650 Bakanlıklar-ANKARA

Telefon No : 4227800

Fax No : 4227899

e-Posta :

İnternet Adresi : <http://www.tih.gov.tr/>

Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Başvuru sahipleri kuruma verdikleri dilekçede muhatap kurum olan belediyeye 08/09/2021 tarihli yazılı dilekçeleri ile kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri hususların düzeltilmesi talebinde bulduklarını belirtmişse de dilekçe eki belgeler arasında bu dilekçenin bulunmadığı görülmüştür. İncelemeye geçilmeden önce başvuranın Kurum kanununda ve ilgili yönetmelikte belirtilen şekilde, muhatap kuruma dilekçe yazılıp yazılmadığı hususunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

İlgili mevzuat hükümleri ortadayken başvuranların şekil şartlarını tamamlamadan yapmış olduğu başvuru ile ilgili incelemeye geçilmesi olması nedeniyle şekil yönünden hukuka uygun olmayan bir inceleme yapıldığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan ekteki uydu fotoğraflarından da anlaşılacağı üzere, başvuranların evlerine 2 cepheden yol gittiği, sol cepheden giden yolun 50 metre olduğu ve tamamının beton yol olduğu, sağ cepheden ise eve giden 378 metrelik yolun yarısının asfalt yarısının ise stabilize olduğu görülmektedir. Başvuranların evinin önüne giden beton yol olduğu halde, başvuru dilekçesinde hiç yol yokmuş gibi konuyu aktarmış olması başvuru hakkının kötüye kullanıldığı kanaatine varılmaktadır. (Ek;1)

Başvuran tarafından, beldede bulunan hanelerin istisnasız tamamının yollarının asfaltlandığını, bir kısmının ise beton ile kaplandığını, yalnızca çay tarımı ve odunculuk faaliyetleri için kullanılan yolların dahi asfaltlandığını, ancak ... Sokaktaki asfaltlama ve betonlama çalışmasının 500. metreye kadar yapılarak sonrası için çalışmanın devam ettirilmediği şeklindeki iddiasıyla ilgili olarak; Muhatap kurumca gönderilen yazıda, Belde sınırları içerisinde 120 kilometre yol bulunduğu söz konusu yolların %40 stabilize yol olduğu ifade edilmiştir. Başvuranlar beldelerindeki tüm yolların istisnasız olarak asfaltlandığını ya da beton ile kaplandığı şeklindeki iddiaların belediye tarafından yalanlandığı görülmektedir. Muhatabın mı? Yoksa başvuranların mı? Doğru olanı ifade ettiklerinin ancak yerinde yapılacak inceleme neticesinden anlaşılacağı görülmektedir. Kurumumuzca konunun açığa kavuşması için herhangi bir araştırma yapılmaksızın tarafsızlığı sorgulanacak bir biçimde başvuranların iddiaları doğru kabul edilmiştir.

Diğer taraftan başvuru sahiplerinin nereden alındığı bilinmeyen 2 fotoğrafı yorumlayarak "... sokağın 15.07.2021 tarihinde yaşanan sel olayından başvuru sahiplerinin kullandığı ... sokağın da ciddi hasar gördüğü, ekte gönderdiği resimlerin bu durumun kanıtı olduğu," şeklinde bir ifade kullanılması, yapılan incelemenin özensiz, bilimsellik ve ciddiyetten uzak bir tavırla yazıldığı kanaatini ortaya koymaktadır.

Herhangi bir yerde yaşanan felaket sonrasında Yetkili kamu kurumlarınınca, mimar ve mühendislerden oluşturulan teknik heyet tarafından hasar tespiti yapılmaktadır. ... Sokağın sel sonrasında hasar alıp almadığı hususunun ilgili kamu kurumlarına sorulduktan sonra başvuranın konu ile ilgili açıklamasının değerlendirilmesi gerekirken, Kurumumuzun nereden çekildiği belli olmayan bu 2 fotoğrafla ... Sokağı hasar bölgesi olarak kabul ettiği anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak yapılan inceleme ile ilgili olarak;

- **6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları Eşitlik Kurumu Kanununun 17. Maddesi** gereği yayımlanmış olan **Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik**'te yer alan şekil şartlarını taşımayan bir başvuruyla ilgili incelemeye geçilmesi nedeniyle usul yönünden hukuksuz bir inceleme yapıldığı,

- Başvuranların iddiaları ile ilgili olarak Muhatap kurum tarafından yapılan açıklamaların değerlendirilmeye alınmadan tek taraflı bir değerlendirme ile karar verilmesi,

- Başvuranların dilekçelerinde belirttiği ancak ilgili kurumlardan teyit edilmesi gereken bilgi ve belgelerin teyit edilmeksizin doğru kabul edilmesi,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Yüksel Cad. No:23 06650 Bakanlıklar-ANKARA

Telefon No : 4227800

Fax No : 4227899

e-Posta :

İnternet Adresi : <http://www.tihk.gov.tr/>

Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

- Başvuranların evinin önüne giden beton yol olduğu halde, başvuru dilekçesinde hiç yol yokmuş gibi konuyu anlatması nedeniyle başvuru hakkının kötüye kullanıldığı kanaatine varılması,
Nedenleriyle Sayın çoğunluğun kararına katılmıyorum.

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ek: Uydu Fotoğrafi (1 Sy)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Yüksel Cad. No:23 06650 Bakanlıklar-ANKARA

Telefon No : 4227800

Fax No : 4227899

e-Posta :

İnternet Adresi : <http://www.tihек.gov.tr/>

Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr